

Rovdjursnytt

i Gävleborgs län

Nr. 2/2010

Rovdjursnytt är ett elektroniskt nyhetsbrev från Länsstyrelsen Gävleborg. Syftet är att sprida kunskap om rovdjursläget i vårt län och informera om Länsstyrelsens arbete med rovdjursfrågor. Välkommen att ta del av Gävleborgs rovdjursförvaltningsarbete!

Jakt har på senare tid kommit att få en betydande roll även inom rovdjursförvaltningen. I detta nummer tittar vi lite närmare på lojakten och varför man åter igen börjat med en vargjakt. Vi har även en uppdatering om vargarna i Amungenreviret.

Beslut om jakt på lodjur

I år var det sista året som Naturvårdsverket beslutade om tilldelning för de olika länen vid årets lodjursjakt. I framtiden kommer detta beslut att fattas av respektive län. Det var inte så länge sedan man återinförde lodjursjakten i landet, men år 2004-2005 ställdes den åter igen in på grund utav sviktande stam. 2006 kom den igång igen och man har jagat lodjur även 2007-09.

Länsstyrelsen lämnar in ett remissyttrande till Naturvårdsverket där vi bedömer det möjliga jaktliga uttaget. Länsstyrelsen utgår då främst ifrån de föryngringar man får fram vid föregående vinters inventering.

I länet har vi inte sett någon ökning av loföryngringar, det vill säga honor med ungar. Vintern 2008/2009 bedömdes 18 familjegrupper i huvudsak ha befunnit sig i Gävleborg (16 inom länsgränsen, 2 delade med andra län). Ytterligare tre grupper berör Gävleborgs län men rör sig mestadels i grannlänen. Vintern 2007/2008 berördes vi helt eller delvis av 23 föryngringar.

Lodjursstammen i Gävleborg har enligt inventeringsresultat hållit sig på en relativt stabil nivå över flera år i länet. En tilldelning på 8 djur för Gävleborgs län i år innebär ett jaktligt uttag på ca 8% av stammen i länet. Stammen uppskattas idag till ca 100 djur. Med utgångspunkten att inte vilja sänka stammen är detta vad Länsstyrelsen anser vara ett rimligt jaktligt uttag.

Regeringen har sagt att man tillåter antalet loföryngringar att variera ner till 250, men att den sänkningen främst ska ge utrymme för att sänka stammen i renskötselområdet utan att övriga delar av Sverige behöver "kompensera upp" för det. Det står dock också i propositionen att man kan se till det ökade rovdjurstrycket eller vikande bytesstammar i det mellersta förvaltningsområdet för att tillåta en sänkning av lodjursstammen här.

Eftersom skadorna på tamboskap av lodjur i Gävleborgs län är näst intill obefintliga ser Länsstyrelsen ingen anledning att sänka lodjursstammen i länet. Det är också svårt att basera en ökad tilldelning på vikande bytesdjursstammar, så som rådjursstammen, eftersom det finns motstridiga uppgifter om rådjursstammens utveckling. Att vissa län väljer att öka det jaktliga uttaget av lodjur är något som Länsstyrelsen Gävleborg inte tar ställning till.

Viltförvaltningsdelegationen kommer att få en betydande roll när det kommer till att besluta om övergripande riktlinjer gällande rovdjursstammarna i länet. Det gör att den önskade inriktningen för lodjursstammen i länet kan komma att förändras i och med delegationens beslut. Mer om delegationen, dess uppgifter och sammansättning kan du läsa om längre fram i detta nummer.

Vargjakt och vargflytt

Den första vargjakten i Sverige på 45 år genomfördes i januari månad 2010. Riksdag och regering har beslutat om att man ser den genetiska statusen för vargen som den viktigaste frågan för artens överlevnad just nu. Därför har man valt att under en tid begränsa vargstammen till max 210 individer samtidigt som man tillför nya genetiskt starka individer in i populationen. Detta är alltså vad som ligger till grund för möjligheten till varg-

Länsstyrelsen
Gävleborg

Maila till rovdjursnytt.gavleborg@lansstyrelsen.se om du vill prenumerera, avsluta din prenumeration eller har synpunkter på innehållet i nyhetsbrevet.

jakt i Sverige.

Då den begränsande jakten nu har genomförts väntar en inflytt av upp till 20 vargar inom en femårsperiod för att stärka upp den genetiska statusen. I första hand ska vargarna flyttas ner från norra Sverige, men får vi inte in några vargar i landet så ska det även genomföras en flytt från ett annat land.

Naturvårdsverket har inlett diskussioner med olika berörda myndigheter så som jordbruksverket och länsstyrelserna, samt med övriga berörda organisationer och intresseorganisationer. Dessa är till exempel Viltskadecenter, Jägareförbunden och LRF. Jägareförbunden har fått uppdraget att lokalt förankra en eventuell flytt till ett område. Därför är de viktiga aktörer i denna process.

Själva vargjakten redovisades i detalj i förra numret av rovdjursnytt. Även konsekvenserna av att föräldradjuren fälldes i Amungenreviret går igenom i det förra numret. Det förra numret kan du ladda hem på länsstyrelsens hemsida.

Uppdatering Amungenreviret

Nu har det gått en tid sedan Amungenreviret förlorade föräldradjuren. Vargarna som föddes kring månadsskiftet april/maj 2009 har nu gått själva i närmare två månader och Länsstyrelsens naturbevakare som är ute och inventerar vargar i länet har kunnat se att det är tre djur som går i tillsammans, medan ett djur håller sig till sig själv. Djuren rör sig inom förra årets revirgränser. Naturbevakarna har även sett att ungdomdjuren med största sannolikhet lyckats fälla ett rådjur, en hare och en räv, vilket innebär att vargarna gjort lyckade jakter.

Trots att ungdomdjuren var fysiskt näst intill fullvuxna var de dock inte mentalt fullvuxna då de förlorade sina föräldrar. En risk man får räkna med då man skjuter föräldradjur är att man kan få så kallade "problemindivider" som väljer lätta byten så som tamboskap. Det är dock i dagsläget för tidigt för att säga om dessa vargar i Amungenreviret kommer att agera på ett icke önskvärt sätt i framtiden. Länsstyrelserna i Gävleborg och Dalarna har fått ett ekonomiskt tillskott för att kunna följa upp vad som händer i reviret.

Viltstängsel flyttar till jordbrukarstöd

Den som ska söka bidrag för att sätta upp rovdjursavvisande stängsel kommer nu att få pengar från jordbrukarstödsenheten på Länsstyrelsen. Pengarna kommer att delas ut av jordbruksverket istället för från viltskademedlet som det tidigare har tagits ifrån. Jordbruksverket bud-

geterar 40 miljoner kronor till detta för 2010. 20 miljoner kronor har i ett första skede tilldelats de län där det finns rovdjur och risken för angrepp är som störst. Gävleborgs län tilldelas drygt en och en halv miljon.

Du som ansöker om bidrag kommer inte att påverkas av detta och ansökningsförfarandet sker så som tidigare.

Viltförvaltningsdelegationen och samverkansrådet

I det förra numret av rovdjursnytt berättade vi att Gävleborg kommer att få en viltförvaltningsdelegation. En nominering av ledamöter till delegationen från olika intresseorganisationer har inkommit till Länsstyrelsen och beslut om sammansättningen kommer att komma inom kort.

I viltförvaltningsdelegationen sitter Landshövdingen som ordförande. Delegationen kommer att fungera som en del av Länsstyrelsen och ha beslutanderätt. Man kommer att besluta om övergripande frågor rörande viltförvaltningen i länet.

Viltförvaltningsdelegationen sammanträder för första gången den 26 mars på Gävle Slott.

Voxnahanen ute på vandring

Den varg som tidigare tillhörde det så kallade Voxnareviret har sedan en tid gått ensam i området. Man har nu med hjälp av DNA-analys sett att han vandrat ut och återfunnits i Ockelboreviret.

Det är inte helt ovanligt att vargar dels gör långa vandringar utanför sitt egentliga revir, dels flyttar på sig då de förlorar sin partner (vilket händer i Voxnareviret). Vidare inventering i området får visa om han är kvar i Ockelboreviret eller inte. Om han letar en ny partner kan det vara så att han vandrar vidare eftersom alfatiken i Ockelbo sköts under licensjakten.

Spillning kommer att samlas in från området under året för att följa upp detta.

Skrälldalen

I början av inventeringssäsongen har det spårats 5 individer i Skrälldalenreviret. Under de senaste spårningarna i reviret har man dock bara hittat 4 individer. Föräldraparet är fortfarande intakt men vi vet alltså inte om det fortfarande är 5 individer kvar i reviret.

Länsstyrelsen fortsätter att inventera området och en sammanställning av antalet individer i de olika reviren kommer under våren.

Länsstyrelsen
Gävleborg

Maila till rovdjursnytt.gavleborg@lansstyrelsen.se om du vill prenumerera, avsluta din prenumeration eller har synpunkter på innehållet i nyhetsbrevet.

Ansökan om Skyddsjakt

Naturvårdsverket har från och med den 15 februari 2010 flyttat ner beslutanderätten om skyddsjakt av de stora rovdjuren till Länsstyrelsen.

Så länge länen inte har en fastlagd förvaltningsplan kan Naturvårdsverket bara besluta om en tidsbestämd delegering. Viltförvaltningsdelegationerna ska delta i arbetet med förvaltningsplaner och besluta om övergripande riktlinjer för stammarna.

Att länen inte har fastlagda förvaltningsplaner innebär att Naturvårdsverket för det mellansvenska förvaltningsområdet har delegerat rätten om beslut om skyddsjakt till och med:

Björn: 2010-06-30
Varg: 2010-10-31
Lodjur: 2010-10-31

Naturvårdsverket har även tilldelat de tre förvaltningsområdena ett maximalt antal djur av varje art. Högsta antalet djur som får fällas i mellansvenska förvaltningsområdet är:

Björn: 10 st
Varg: 12 st
Lodjur: 12 st

Naturvårdsverket betonar att detta är det maximala antalet som får skjutas och det ska inte ses som en kvot som ska fyllas. Man har beslutat om det maximala antalet på ett sådant sätt att det ger Länsstyrelsen ett väl tilltaget handlingsutrymme. Om man skulle uppnå det maximala antalet innan tiden för beslutsdelegeringen har gått ut så fortsätter Naturvårdsverket att fatta beslut.

Det är värt att nämna att det maximala taket för varg, 12 individer, är tre gånger så många jämfört med genomsnittet för antalet vargar som skjutits på skyddsjakt de tre senaste åren (inom de åtta län som utgör det mellersta förvaltningsområdet).

Länsstyrelsens arbete och skoteråkning på skogsbilvägar

Länsstyrelsen har fått klagomål om att det under märkningsförsöken i Galvenreviret har körts skoter mitt på oplogade skogsbilvägar. Detta gör att snön packas och det försvårar för markägare/vägförening vid framskottning av vägen. Vi beklagar naturligtvis detta och följer i den mån det är möjligt den policy som finns för

fältarbetet inom rovdjursförvaltningen – att vara hänsynstagande och så långt det är möjligt undvika att skapa ekonomisk förlust eller merarbete för någon genom vårt arbete.

Tyvär är det inte alltid möjligt att köra på sidan av skogsbilvägar beroende på vilka snöförhållanden som råder. Vid stora snömängder är risken överhängande att man tappar i diket och kör fast. Även vegetation bredvid vägen och markstruktur påverkar.

Uppdraget vi har att utföra - att inventera de stora rovdjuren i länet, samt att vara behjälpliga vid märkningar - gör att vi inte heller helt kan undvika att köra på skogsbilvägar.

Länsstyrelsen är tacksam för att denna möjlighet finns och vi försöker i den mån det är möjligt att hålla oss till sidan av vägen då vi kör.

Länsstyrelsen kommer inte att betala ut någon ersättning för merkostnader, men beklagar naturligtvis det inträffade. Vi hoppas på att kunna föra en dialog kring hur detta ska kunna skötas på ett tillfredställande sätt för båda parter i framtiden.

Vi uppmuntrar de som känner sig drabbade att höra av sig, för endast på detta sätt kan vi få en överblick över det upplevda problemet. Eftersom vi inte är de enda som kör skoter i länet så det är naturligtvis viktigt att vid rapportering kunna redogöra för att det varit Länsstyrelsen som kört på angiven väg. Kontaktperson: Sara Hommen 026-17 11 94.

Kontakt

Behöver du komma i kontakt med någon på länsstyrelsen angående rovdjursfrågor? Ring då rovdjurstelefonen!

Telefonen är en jourtelefon där du kan få tag på Länsstyrelsens rovdjurspersonal alla dagar mellan 07-22.

**Rovdjurstelefonen har numret
026-17 12 50**

Telefonen är i första hand ämnad för akuta fall, så som rovdjursrivna tamdjur och närgångna rovdjur, men kan även användas för att rapportera observationer av stora rovdjur. Observationer kan med fördel även lämnas på den relativt nystartade hemsidan roboobs.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Maila till rovdjursnytt.gavleborg@lansstyrelsen.se om du vill prenumerera, avsluta din prenumeration eller har synpunkter på innehållet i nyhetsbrevet.